

holdes, hvor skolen f.eks. kan blive frataget retten til at afholde eksamen.

Med hensyn til de obligatoriske optagelsesprøver med ungdomsuddannelserne synes vi, det er beklageligt, at ministeren ikke har tillid til de mange udmærkede samarbejder med lokale gymnasier, hvor gymnasirektor ud fra sit kendskab til skolerne og deres undervisningskvalitet har bedømt, om eleverne skulle til optagelsesprøve eller ej. Med lovforslaget fjernes det lokale samarbejde om optag på ungdomsuddannelserne og erstattes med statslig regulering, og på det praktiske plan tvinges en række friskoler til at revurdere både skoleplan og værdigrundlag i løbet af meget kort tid, ligesom der også bliver uforudsete udgifter til undervisningsmaterialer og prøveafgifter som følge af den korte frist før lovens ikrafttræden.

Vi tager afstand fra den voksende detail- og statsstyring af grundskoleområdet. Vi beklager, at forslaget ødelægger muligheden for pædagogiske indspark fra friskolerne til folkeskolen, og Enhedslisten kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Er der flere der ønsker ordet? Hvis det ikke er tilfældet, er forhandlingen – nej, det er den ikke alligevel. Undervisningsministeren.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Der sad så mange på lit de parade, at jeg troede, de skulle op og tale, men så opdagede jeg pludselig, at det nu var tid til ministersvar.

Kl. 20.45

Jeg skylder nemlig fru Christine Antorini et svar på det meget relevante spørgsmål, hun stillede. Det drejer sig om, hvorvidt der er tilstrækkelig fritagelsesmulighed for enkelte prøver eller alle prøver for elever, som går i den kommunale ungdomsskole, og som har hindringer for, at de kan deltage i prøver på lige fod med andre.

Jeg vil henvise til mit svar på spørgsmålene 7 og 10, hvoraf det fremgår, at der er mulighed for fritagelse ifølge § 14. Ministeren kan udstede regler om det. Skolens leder kan beslutte, at elever, for hvem prøveafleggelse på grund af betydelige funktionsnedsættelser eller utilstrækkelige danskundskaber ikke skønnes hensigtsmæssig, kan fritages for at aflægge afgangsprøver. Fritagelsen kan omfatte en eller flere eller alle afgangsprøver.

Derudover kan ministeren også fastsætte regler om, at der i ungdomsskolens heltidsunder-

visning kan fritages for deltagelse i afgangsprøver. Det er begrundet i, at enkelte elever på grund af omfattende personlige eller sociale vanskeligheder ikke har modtaget alderssvarende undervisning i meget lange perioder og måske kun har deltaget i ungdomsskolens heltidsundervisning i en så kort periode, at det trods en energisk indsats ikke har været muligt at få elevernes udvikling fagligt op på et alderssvarende niveau.

Det vil sige, at der med lovforslaget er taget hensyn til, at de elever, som har vanskeligt ved at aflægge hele folkeskolens afgangsprøve, kan få mulighed for hel eller delvis fritagelse.

Det er sådan, at denne fritagelse skal besluttes på baggrund af en pædagogisk-psykologisk rådgivning, og det er jo det, man får i den såkaldte PPR, altså Pædagogisk-Psykologisk Rådgivning, i kommunen, som nu bliver samlet i disse 98 kommuner og får en betydelig større kapacitet end hidtil.

Det er sådan, at en meget stor del af de elever, som går i folkeskolens ungdomsskole, i forvejen har været i kontakt med PPR, og derfor er det oplagt at lade PPR's rådgivning være afgørende for, hvem der kan fritages.

Så kan man spørge: Hvorfor ikke bare lade alle få mulighed for at blive fritaget? Det ville jo også være det letteste både for ministeriet og for kommunen, men når f.eks. De Samvirkende Invalideorganisationer ikke anbefaler denne løsning, skyldes det, at man ikke skal opgive nogen, medmindre det er strengt nødvendigt. Der ligger jo nogle små sejre skjult i disse prøver. Der er nogle, som vil blive meget stolte over, at de trods alt bestod en prøve, og den sejr kan så føre til flere sejre i andre fag.

Jeg synes, det er en rigtig holdning, at vi ikke bare siger til et stort antal elever: Jer forventer vi ikke noget af, vi regner med, at I ikke kan klare det, så I behøver ikke tage det så alvorligt. Jeg synes, det er bedre at sige: Hvis I overhovedet kan, skal I til prøve, og hvis I ikke skal til prøve, skal det være, fordi vi har nogle kloge mennesker, som siger, at det har I så store problemer med, at I skal fritages. Det synes jeg er den rigtige balance.

Men jeg vil da gerne tilsige fru Christine Antorini og andre, at vi da vil holde øje med dette. Der er jo ingen, som skal plagres med prøver, som ikke kan have fornøjelse af det. Meningen er jo at hjælpe de pågældende, ikke at stemple dem. Men vi skal passe på ikke at stille for høje forventninger, og vi skal passe på ikke at kassere